

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

II. Probatur è dicto Constantini, & ex causa Caliliani cum Donatistis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

Duas species constituisse mihi videntur antiqui scriptores. Aut enim de Titio movetur quaestio, sub ea ratione qua Clericus est, aut sub ea qua inter cives recensetur. Si de Clericorum gradibus, ordinibus, muneribus, & conditionibus, quae ordinandos decent, & de vitio ordinationum agatur, aut de judiciis quae ob violatos canones instituuntur, quae criminis ecclesiastici nomine comprehendi solent; eo casu, cum ipsum Clericorum ministerium jure divino sit institutum, quae necessaria sunt ad illud explicandum aut vindicandum ei potestati commissae censentur quae jus imponendarum manuum à Christo Domino nostro accepit. Criminis ecclesiastici meminere canon primus Concilij Constantinopolitani Oecumenici sub Theodosio, & Iustiniani Constitutiones. Res quae crimini ecclesiastico materiam praebent, canone perstringi debent, non autem lege publica; nisi in subsidium: quemadmodum nec judicium publicum de iis exerceri debet, sed tantum ecclesiasticum. Quare cum à foro ad jus ferendae legis argumentum trahi soleat; ad probandam speciem quam tracto, nempe legibus Regum non subjici eas disceptationes, adducam aliquot testimonia veterum, quae Cleri censuram ante leges Theodosij à magistratuum tribunalibus in crimine ecclesiastico submovent.

II. Huc refertur debent quae de Constantino tradit Rufinus, qui judicium adversus Episcopos se mutuis contentionebus proscindentes in Concilio Nicæno suscipere recusavit: *Deus vos constituit sacerdotes, & nobis à Deo dati estis iudices; & conveniens non est ut homo iudices deos, sed ille solum de quo scriptum est: Deus stetit in synagoga deorum, in medio autem deos dijudicat.* Donatistarum funesta dissidia originem traxere à Cæciliani ordinatione, quam vitio factam contendebant principes factionis. Vitium autem in eo positum, quod Cæciliano manus imposita esset à traditoribus librorum sacrorum, eorum communione infectum Cæcilianum, atque ideo Ecclesia pellendum. Hoc erat purum putum crimen ecclesiasticum; in quo de communione repellenda, vel suscipienda, de traditionibus scripturarum, de vitio ordinationis, quarebatur. Ea de causa interpellatus Constantinus iudices dedit ecclesiasticos cum Melchiade Papa Gallicano Italosque Episcopos. Sed cum Donatistae, sententia iudicum victi, quererentur apud Imperatorem, ille primò quidem cognitionem repulit. *Neque enim, ut inquit Augustinus, ausus est Christianus Imperator sic eorum tumultuosas & fallaces que-*

relas suscipere, ut de iudicio Episcoporum, qui Romae sedebant, ipse iudicaret. Tandem importunis Donatistarum clamoribus vexatus, de appellatione cognovit; sed, ut observavit Augustinus, *eis ipse cessit, ut de illa causa post Episcopos iudicaret, à sanctis antistitibus postea veniam petiturus; dum tamen illi quod ulterius dicerent, non haberent.*

III. Quid dicam de Athanasio, in quo illustria extant in utramque partem exempla? Cædis accusatur apud Constantinum Principem. Ille statim Dalmatio Censori iudicium delegavit; sed calumniâ comperatâ, Dalmatium à causae cognitione desistere iussit, ut testatur Athanasius. Arriani Episcopi pari odio in fidem Nicænam & in Athanasium ejus vindicem inflammati, populum mysticum contractum, altare eversum ab Athanasio læsæ religionis reo, queruntur apud Principem; & Concilium Tyrium impetrant, ut de crimine ecclesiastico, & simul de ceteris, cognitio suscipiatur. Aderat Dionysius Comes satellitio militum cinctus, ut idem animadversor esset & custos observandæ æquabilitatis & ordinis. Inde arripuit occasionem Athanasius hoc Concilium infectandi, ex eo capite scilicet, quod universæ Ecclesiae erat notissimum in iudicia ecclesiastica nihil Imperatori licere. *Si istud iudicium Episcoporum, inquit, quid commune cum eo habet Imperator?* Sed cum post aliquot annos à Concilio Antiocheno decreta fuisset executio sententiæ latæ in Concilio Tyrio adversus Athanasium; ille quidem Romam, tanquam ad tutissimum communionis suae portum, confugit; deinde à Sardicensi Concilio, cum Iulij decretum de suscipiendo in communionem Athanasio probatum fuisset, suam Ecclesiam recepit. At verò cum post obitum Constantis fratris, id unum Constantius Imperator ab Arrianis sollicitatus urgeret; ut Liberius Romanus Episcopus, Osius Cordubensis, & ceteri Occidentis Episcopi damnationi Athanasij in Concilio Tyrio jam à sedecim annis reddita, & novæ in Concilio Orientali post eadem Magnentij decreta subscriberent; viri illi gravissimi, disciplinae ecclesiasticae tunc assertores, quamvis postea desertores, excanduerunt ad impium conatum Principis, illa exceptione se tuentes, quod à iudiciis ecclesiasticis abstinere debeat Imperator. Extat apud Theodoretum dialogus Constantij cum Liberio Mediolani habitus, qui ab ecclesiastici ordinis formula recedendi nullum esse locum constantissimè urget, quemadmodum Osius serio eundem Principem monet ne se ecclesiasticis rebus im-

Actian. Apol. 21

Theodor. l. 1. c. 16.

Offij epistolæ apud Actian.

K